TORNA!

LA BUSCA

Setembre 2026 Núm. 1 Vilanova i la Geltrú

L'EDITORIAL

Més que mai, rumb a l'alternativa

La Busca torna a salpar. Aquesta publicació va néixer fa ja molts anys amb la voluntat de ser un mitjà des d'on mirar Vilanova i la Geltrú amb una perspectiva que ens és pròpia: una revista d'actualitat i política (perquè pensar-nos és sempre una qüestió política), per explicar què passa a la ciutat, per fer-nos preguntes i debatre idees i, sobretot, per parlar d'allò que sovint queda fora dels titulars. Recuperem aquest format en paper amb la convicció que en temps de pòdcasts, xarxes i audiovisuals, el contingut en paper encara té un espai a ocupar a l'imaginari vilanoví i que, enmig de tant soroll, la paraula pot aportar una comunicació reposada que ajudi a construir la ciutat que volem.

Aquí en teniu la "primera" edició. Un primer número d'aquesta nova vida de *La Busca* que gira entorn la cultura, l'oci i el teixit associatiu. Perquè si hi ha una cosa que defineix Vilanova és precisament això: la quantitat de persones que, des d'una entitat o una altra, o des de la seva participació a la xarxa veïnal, dedica hores a fer que passin coses. I quan parlem d'entitats i xarxes no ens referim només al Carnaval i la Festa Major, que també, ni únicament a les entitats juvenils. Parlem de clubs esportius, associacions culturals, socials, educatives, mediambientals, veïnals, memorístiques i de justícia social... En definitiva, tot l'entramat que fa que la nostra ciutat sigui alguna cosa més que un conjunt de carrers i una unitat administrativa.

Vivim un moment en què la política cultural sembla que hagi de justificar-se pel seu retorn econòmic o la promoció turística d'un territori. Fires més grans, festivals més grossos, més visitants o més impacte. Val la pena preguntar-se què passa quan la cultura deixa de ser, abans que res, l'expressió d'un desig i un gaudi col·lectiu per convertir-se en un reclam: què passa quan allò que fa especial un lloc acaba mesurant-se només pel seu potencial per atreure gent de fora? Podem pensar en una cultura que no sigui un esdeveniment, sinó que formi part de la nostra quotidianitat? Podem promoure una política que faciliti la incalculable feina que fan persones voluntaries? I encara més, podem pensar en la cultura com una eina de transformació social?

> "Podem pensar la cultura com una eina de transformació social?"

Dediquem aquest primer número a la cultura amb el convenciment que és precisament des d'aquest espai creatiu on podem albirar vides més alegres. Perquè Vilanova és una ciutat que ha demostrat que l'activitat creadora és una qüestió democràtica de primer ordre, i que tota persona ha de tenir el dret a viure-la. Si no és a través de la música, la festa, el cinema, els relats, la poesia, la plàstica, l'escena o la memòria compartida, on podríem imaginar com serà viure un futur millor?

Esperem que *La Busca* sigui part d'aquesta brúixola compartida, uns papers en els quals pugueu submergir-vos i que cercaran recosir la veu plural de la Vilanova transformadora, lluitadora. Unes reflexions amb les quals volem assajar un viatge cap a les possibilitats alternatives a les crisis sistèmiques en què vivim, en aquest trosset de terra. I, des d'aquí, a tot l'ample món ●

EL SEMÀFOR

Saludem la creació de Ramassà Garbí, un projecte inclusiu que ara fa un salt endavant amb la creació d'un equip de futbol sala femení. Es tracta del tercer equip esportiu impulsat per la cooperativa Actua que esdevindrà un espai de trobada a través de la pràctica esportiva integradora.

El govern de la ciutat ha publicat la revista "La convivència" tot recuperant les publicacions en format paper, la qual cosa podria semblar bona idea. Tanmateix, l'aposta ha resultat més que discutible, amb un disseny que sembla fet amb xat GPT que no aborda qüestions de més fondària.

Carlos Remacha, regidor del Partit Popular, va convocar una concentració en defensa de Ceuta que va esdevenir una concentració d'exaltació feixista i xenòfoba al costat de persones que feien la salutació feixista cridant "España cristiana, no musulmana". El populisme fa caure totes les caretes.

ACTUALITAT

Què està passant a Vilanova?

L'equilibri als limitadors de so

A Vilanova ens agrada reivindicar-nos com una ciutat d'entitats, cultura popular i vida al carrer. Però cada vegada és més difícil organitzar-hi activitats de petit format. Des de fa un any, les entitats que fan actes a la via pública han d'instal·lar limitadors de so que poden costar prop de 700 €. Cal garantir el descans dels veïns? És clar que sí! Però si és una exigència municipal, no té sentit que tot el cost recaigui sobre entitats que funcionen gràcies al voluntariat. Per això al juliol vam portar al Ple una proposta clara: que l'Ajuntament ajudi a assumir aquesta despesa perquè la convivència no acabi sent un obstacle per mantenir viva la cultura popular.

30º graus a les aules: així no es pot estudiar!

Comença el curs, però hi ha coses que no canvien. Quan arriba la calor, massa aules de Vilanova continuen superant els 30 ºC, unes condicions que dificulten aprendre, concentrar-se i treballar. Les AFAs i la comunitat educativa fa mesos que reclamen solucions, però aquest setembre les millores en climatització i continuen sense arribar als centres. Sabem que les onades de calor seran cada vegada més freqüents. El que costa d'entendre és que, any rere any, la resposta continuï sent la mateixa: ja ho mirarem.

Refugis climàtics, aules dignes, festes per a les veïnes i la necessitat d'una societat antirracista

Les biblioteques tancades a l'agost

A la ciutat continuem tenint un problema evident amb els refugis climàtics: quan més calor fa, els espais públics que haurien de protegir-nos funcionen a mig gas. Aquest agost, les biblioteques Armand Cardona i Joan Oliva només han obert als matins i alternant-se: just quan més falta fan espais frescos i gratuïts per a qui no té aire condicionat, té criatures o simplement necessita escapar de la calor. Per això aquest setembre presentem una moció perquè les biblioteques municipals obrin matí i tarda durant els mesos d'estiu: un refugi climàtic amb la porta tancada no serveix per res!

El racisme més descarat: Ceuta com a simptoma

Les concentracions de principis de setembre davant d'ajuntaments només han servit per alimentar la crispació. Convertir el patiment de persones vulnerables en una arma política només afavoreix un racisme i un feixisme que cada cop guanyen més espai. Per sort, a Vilanova i al Garraf hi ha entitats com UCFR Garraf que treballen just en la direcció contrària: combatre els discursos d'odi, fomentar la convivència i defensar una gestió humana del fet migratori. Davant de tant soroll, convé recordar una idea ben senzilla: abans que res, estem parlant de persones.

EL TEMA
per Jota Ametllé

Vilanova no pot viure d'esquena a la cultura popular

El mes de juliol a Vilanova i la Geltrú és sinònim de festa, de concerts, de festivals, de vida al carrer i de tret de sortida de la Festa Major. Respirem un ambient especial, d'estiu a l'horitzó, equiparable als dies previs del nostre estimat Carnaval.

No obstant això, enguany hem conegut una notícia que potser ha passat desapercebuda per a molta gent: el dia 10 de juliol, cinc dies després de la fugaç visita del Tour de França a la ciutat, s'anunciava la dissolució definitiva de l'Associació Casa de la Festa després de gairebé vint anys lluitant per la creació d'un centre cultural de referència dedicat a la preservació i difusió de la cultura popular i tradicional. Una coincidència força reveladora.

La Casa de la Festa ha estat una llarga reivindicació compartida per moltes entitats i persones a títol individual que s'ha trobat amb diferents promeses electorals, compromisos de govern i tot un ventall de mocions aprovades per unanimitat al Ple municipal. Finalment, cap govern ha estat capaç de fer realitat aquest projecte. Aquest periple ha estat força similar a la reclamació d'un espai jove i d'entitats a la nostra ciutat, una reclamació de la Coordinadora d'Entitats després de prop de dues dècades. Afortunadament, en aquest darrer cas, la inoperància política encara no ha provocat la dissolució de la Coordinadora. Tanmateix, aquesta entitat d'entitats ha estat relegada a una oposició merament gestora d'una nau industrial infame als afores mentre esperem la construcció d'algun dels espais definitius promesos (i algun cop, pressupostats) que ja ningú somia veure abans de la jubilació.

> "Ens volen posar al mapa turístic reduint la nostra identitat a un fet folklòric"

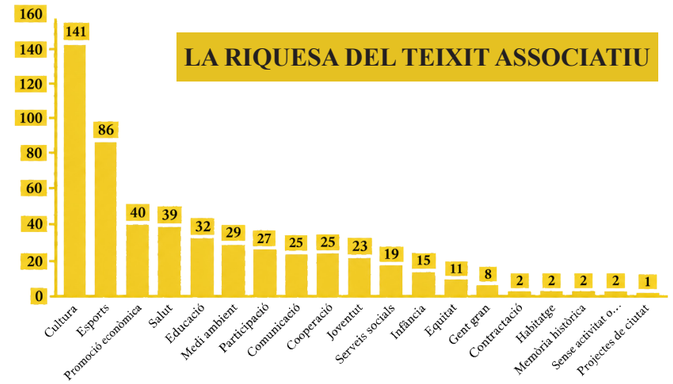
Res d'això no és casualitat. La cultura popular i el teixit associatiu a casa nostra fa temps que passen per un moment complicat. Encadenem molts anys de deixadesa institucional, de submissió davant les denúncies absurdes de determinades veïnes, de posar catifes vermelles a les propostes privades de consum i de desatenció, amb un infrafinançament crònic farcit de traves administratives i d'un excés de burocràcia.

De vegades ens preguntem per què cada cop costa més trobar persones disposades a invertir el seu temps lliure en el teixit associatiu. Per quin motiu els joves ja no creen noves entitats o per quina raó costa tant trobar mans per endegar un projecte autogestionat i no remunerat. És cert que algunes dinàmiques a les nostres entitats hi tenen alguna cosa a veure, tant com la deriva individualista que desincentiva qualsevol proposta de participació comunitària.

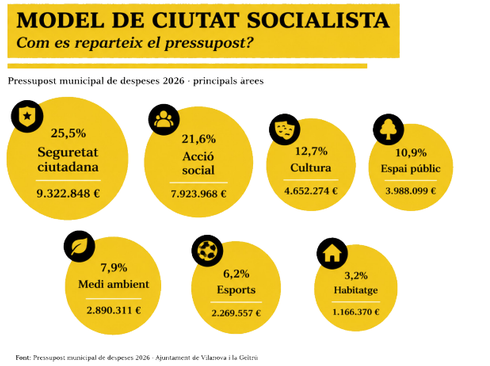
Tanmateix, és evident que el model de ciutat-dormitori al qual porten molts anys abocant-nos és clarament determinant. Ens volen posar al mapa turístic internacional amb Copes Amèriques i voltes ciclistes estrangeres, reduint la nostra identitat a un fet folklòric alhora que ens intenten convèncer que la ciutat és viva gràcies a nosaltres.

És necessari -i imprescindible- que repensem entre totes una proposta alternativa que recuperi la nostra essència i la nostra identitat com a vilanovines, una proposta que superi la dinàmica de consumidores passives i interpel·li totes les veïnes sense deixar-ne cap enrere. I que sigui capaç d'acarar reptes per seguir vives com a entitats i no caure en dinàmiques endogàmiques perilloses. Es tracta de mantenir el pols i deixar de banda les concessions per tal de recordar als que manen que no fem soroll, fem cultura. I si cal provocar un nou Esclafit, ja no tindrà aturador ●

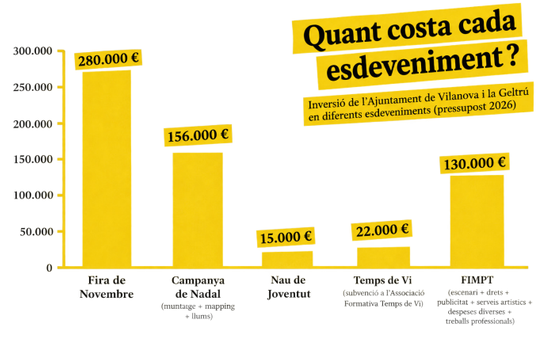
La feina que no fan ells, la fem nosaltres: Transparència

Font: a partir de les dades del directori d'entitats de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú (juliol de 2024)

Font: Pressupost municipal de despeses 2026 - Ajuntament de Vilanova i la Geltrú

L'ENTREVISTA

Parlem amb tres persones reconegudes de la cultura popular vilanovina que ens expressen el seu punt de vista.

"A Vilanova falta inversió en cultura i teixir públic des de la base"
Sergi López

"Tenim molt de poder popular i hem de procurar no perdre'l"
Mireia Baena

"Turistificar la festa banalitza el seu sentit i fa que es visqui de forma superficial"
Oriol Castro

*Trobareu les entrevistes completes en vídeo al canal de Youtube de la CUP. Així com una entrevista extra amb la Mireia Ferré del Cineclub Sala1

El Sergi López, actor de llarga trajectòria i recentment celebrat pel seu paper a Sirât (Oliver Laxe, 2025), és un dels rostres visibles del cinema d'autor a Vilanova i un defensor de la importància de la cultura per construir una societat més crítica.

Com veus l'estat de la cultura cinematogràfica a Vilanova?
Trobo que a Vilanova hi ha un decalatge, hi ha molta gent que fa cultura, però el cinema sembla que no ha acabat d'arrelar. Sort que hi ha el cineclub que passen pel·lícules d'autor en versió original, però no sé si arriba prou la informació.

El cineclub ha suplert una feina de programació que potser hauria de fer l'ajuntament?
És que és molt estrany que en una ciutat com Vilanova desapareguin els cines. En una època van desaparèixer i no n'hi ha cap. Hi ha Sala1, i el Catòlic també que programa, però tinc la sensació que des del punt de vista de l'administració... s'hi hauria d'invertir més. Després d'educació i sanitat [en cultura] és on s'hauria d'invertir més. Tampoc no sortim al carrer per demanar-ho, com si no hi hagués demanda social; però clar, la demanda també es crea.

Potser ha faltat infraestructura de suport a la creació?
Hi ha molta pulsió creativa, i penses que un poble de 70.000 habitants hauria de tenir una mínima infraestructura per acollir-la(...). Que tinguem el Principal, i bé, el Catòlic i l'Auditori... sembla que està una mica deixat. Hi ha pobles a Catalunya que tenen quatre teatres. No és excusa que "la gent no ve", el públic es treballa, es podrien fer coses, comunicar, anar als instituts, a l'Escola de Música, que és un lloc de cultiu brutal...

El cinema pot transformar el món?
Jo havia estat poc cinèfil, però m'he anat trobant gent, cinèfila i m'he adonat que el cinema serveix perquè ens mirem als ulls, perquè treballem col·lectivament, perquè tinguem consciència col·lectiva i pensament crític. I m'adono de fins a quin punt el cinema d'autor s'està convertint en un oasi vers el capitalisme, la indústria les plataformes... que parlen de "contingut", com si fos un container... Vaig començar fent Pastorets i tenia una relació lúdica amb actuar, però amb el temps ha canviat el meu vincle amb el cinema i la ficció. Les històries que t'explica algú sobre un món que no és el teu i, malgrat tot, hi empatitzes perquè parla de tu... és brutal el que genera. Genera pensament, diàleg, i que la gent es posi en contacte.

Necessitem una cultura que generi esperança en aquesta multicrisi?
Sembla que estem tots "de baixón". Després de l'Illa, només faltava el Trump(...). També hi ha un pensament que com a catalans som algú, i la gent sap que no hem d'abaixar els braços, que vindran temps millors. Falta una espurna, però hi ha gent que va fent. Quan era jovenet, els de l'estelada érem quatre, i osti, aquí vam viure l'1 d'octubre, col·lega. Vaig veure el que li passava a la penya, sense ordre institucional, sense partits, ni la CUP ni res, et trobaves amb gent del barri que deia "ei, que ens volen treure les urnes!". No sé si hi ha un exercici més legítim i democràtic a tot Europa. Havent viscut això, saps que hi ha un poble que té ganes de governar-se. Hem d'estar alerta a les petites espurnes i bufar tot el que puguem, a veure quan s'encén.

La Mireia Baena és gironina, arribada a Vilanova i la Geltrú el 2015. Ha format part de l'Agrupació de balls populars, com a membre de la comissió de carnaval i balladora del ball de gitanes. També ha participat a la Coordinadora d'Entitats, de la qual va ser presidenta. Actualment, forma part de l'organització d'El Tingladu.

Què et va cridar l'atenció de la vida cultural i associativa de Vilanova per voler-t'hi implicar?
Que fos tan rica, que hi hagués tantes coses per fer i moltes entitats. El lloc d'on jo venia disposava d'alguna associació de joves o de cultura popular, però no aquesta riquesa que hi ha aquí. Vaig tenir molt clar que Vilanova havia de ser el lloc on volia arrelar.

Quina incidència creus que tenen les entitats autoorganitzades a Vilanova?
Moltes entitats tenen certs valors, com la defensa de la llengua o de la cultura popular o la reivindicació que els carrers són nostres. Les entitats defensen una ciutat viva, on sempre s'hi facin coses, tothom hi participi i que sigui inclusiva. A més, hi ha entitats que centren la seva lluita en aspectes més concrets com el feminisme, el drets socials o l'accés a l'habitatge. (...) Quan jo vaig arribar a la Coordinadora d'Entitats va iniciar-se la campanya "No fem soroll, fem cultura", que defensava les activitats culturals al centre de la ciutat. A més de les entitats, s'hi va unir força més gent i va tenir una gran incidència sobre l'Ajuntament i la vida política municipal.

Quin pes tenen l'atracció de visitants i l'impacte econòmic de les decisions municipals sobre les entitats, l'oci i la cultura?
Només cal mirar una mica totes les construccions que s'han fet últimament, que indiquen que hi haurà un augment de població. Això em sembla entendre, i no sé quina gent vindrà a viure-hi, aquí. Però això canviarà sí o sí la dinàmica de la ciutat i els seus recursos. Hem d'aconseguir que aquesta gent vingui al bàndol de les entitats, que hi participin des de dins o participin als actes de la ciutat.

Per què és important que els esdeveniments que es fan a la ciutat tinguin arrelament local?
Quan la promoció econòmica només és pel turisme i perquè hi vingui un tipus concret de gent, el pronòstic està clar: només cal veure què ha passat a Mallorca. Vilanova ja és rica culturalment, ho tenim molt fàcil per fer una crida per tal que hi vingui gent que tingui ganes de participar d'aquesta identitat cultural. Ara mateix, al Garraf-Penedès tenim molt més poder popular que a d'altres llocs, i hem de procurar no perdre-ho.

L'Oriol és de Vilanova. Va créixer a l'esplai Drac Màgic, és soci de La Unió i forma part de la Festa Major d'Entitats.

Què és la FME i quin paper té dins la Festa Major?
La FME neix fa nou anys, a través de quatre entitats que feien actes individuals per Festa Major i troben que no tenia molt de sentit fer-ho de forma aïllada i s'ajunten. Aquest projecte evoluciona, creix el nombre d'entitats i també el format. Mantenim els concerts, obrim el ventall per tal que les entitats puguin fer més coses i utilitzin aquest espai i recursos. Ara estem arribant a un moment que cada vegada hi ha més actes i el calendari s'omple.

Què uneix les entitats de la FME?
Ens uneix la participació de la Festa Major, més enllà de cercaviles i balls. Entenem la FM com una setmana en què la gent de Vilanova s'hi troba i celebra una de les seves festes. També esdevé una forma d'entendre la ciutat com un espai que pots fer teu i teixir comunitat.

Hi ha el risc que la festa pugui perdre el sentit comunitari i esdevenir una atracció turística?
Ja està passant. En certs actes o moments de la Festa Major, i sobretot per Carnaval, és evident. Per les comparses, hi ha gent de fora que les ve a mirar com qui observa la Sagrada Família o el Park Güell. Si passa, que passi, però no s'ha d'incentivar, perquè banalitza el sentit de la festa i fa més difícil que el visitant la pugui entendre. Hi ha un llegat històric darrere i, si es converteix en una atracció turística, hi ha el risc que qui vingui es quedi amb la part visual i que això transcendeixi a la gent de Vilanova i visqui la festa de forma superficial.

Per què és important que els esdeveniments tinguin arrelament local?
Perquè són els únics projectes en què queda alguna cosa a Vilanova. El Tour de França va passar durant cinc minuts. Què hi va quedar, aquí? Quan mires els estudis, aquests macroactes ho porten tot de fora i aquí no queda res. Si poses en una balança què aporta Vilanova i què en queda, surt negatiu. Però de coses arrelades al territori sí que en queden, a la ciutat; nosaltres fem tot el possible per tenir proveïdors locals.

Què et fa continuar vinculat a les entitats?
Després de tants anys i passar per tants espais penses com entens viure en una ciutat i com fer comunitat. És una cosa molt maca i hauríem d'estendre-ho a més gent, que tothom trobés el seu espai i seguís participant. M"ho passo bé, estic a gust amb les persones amb les quals comparteixo un projecte en què hi crec i li trobo un sentit.

Què trobes a faltar de les institucions envers les entitats?
En definitiva, reconeixement i recursos econòmics. O més senzillament, que ningú posi pals a les rodes.

AGENDA

8/09
Vaga de la comunitat educativa

10/09
Marxa de torxes i sopar per la Diada Nacional de Catalunya. Organitza: l'Esquerra Independentista VNG. A la Plaça de les Neus i Ateneu Vilanoví respectivament.

18/09
18.30h-21.30h. Correllengua cultural dedicat a Josep Maria Espinàs.
Organitza: ANC, Òmnium, Ateneu, PxLL. A la Plaça de la Vila.

18.30h. Xerrada "No a l'ampliació de l'aeroport". Organitza: APMA Garraf, a la Casa del Mar.

19/09
Sopar a la fresca d'Apol·lo. A l'Ateneu Vilanoví.

24/09
Xerrada "Què està passant a Ceuta?". A l'Ateneu Vilanoví.

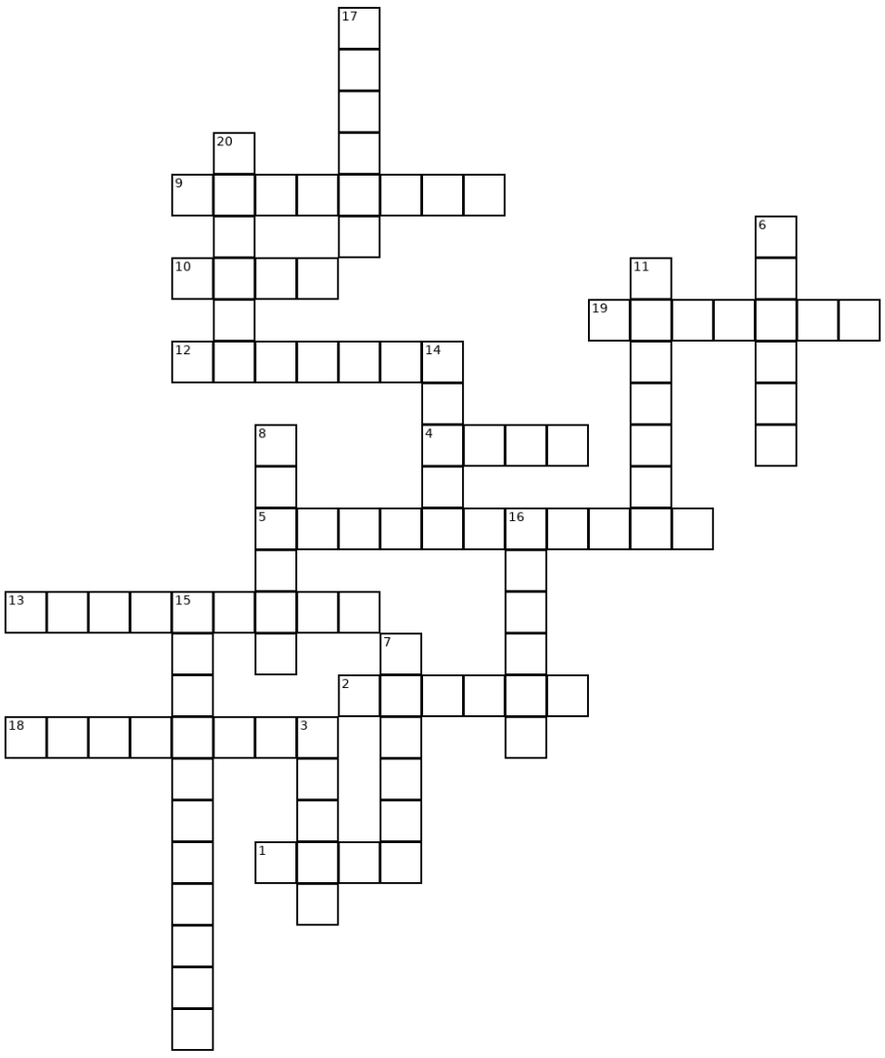
25/09
Xerrada centenari Fidel Castro. Organitza: Casal d'Amistat Garraf Cuba i Ítaca. A l'Ateneu Vilanoví.

Edició, textos i disseny:
CUP Vilanova i la Geltrú
Fotografies:
Laia Garcia

Contacte:
cupdevilanova@gmail.com
cupvng.cat/
@cupvilanova
@cup_vng
@cupvilanova

MOTS ENCREUATS

El passatemps de la cultura vilanovina

1. Festival Vilanoví. Contrari de «mort».
2. 30 anys de cadira, 3 d'alcalde. Mot afectuós.
3. Un perruquer la volia construir. En castellà, noria.
4. Quan a la ciutat arriben flaires jamaicanes. Sona igual però s'escriu diferent.
5. Colla amb nom d'homenots. Assagen en una parròquia.
6. Parella de l'Ulderich.
7. Moneda social de barri. Himne militar.
8. Bèstia pituda, de Sant Joan.
9. Revolució Vilanovina de 1965.
10. Sense l'article. Dansa bastonera per perdre el cap.
11. Exministre del PP que no tornarà a trepitjar Vilanova.
12. Americana de La Unió.
13. Carrer. Antic convent vilanoví.
14. Millor agafa el bus.
15. Tret al peu de la CUP. Tocata queer.
16. Crit de socors del Gerard. Grup valencià.
17. Estat genocida.
18. Resisteix la baixada de persianes. Hi pots comprar botons.
19. Té la cama negra.
20. Nom real de Platja de l'Amor. Cançó de Miquel del Roig.